

Nhà cách mạng: Tôn Dật Tiên

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Bảy, 13 Tháng 3 Năm 2010 07:54

Ông đ&#c ng&#i Trung Hoa g&#i yêu m&#n là "Qu&#c ph&# Trung Hoa"

Tôn Dật Tiên (Sun Yat-sen)

□□□ □□ /□□□□ /□□□□

Nh&#m k&#: 1 tháng 1 năm 1912 – 1 tháng 4 năm 1912

T&#n nh&#m: Ph&# Nghi (hoàng đ&# Trung Hoa)

K&# nh&#m: Viên Th&# Kh&#i (T&#ng th&#ng th&# nh&#t)

Nh&#m k&#: 10 tháng 10 năm 1919 – 2 tháng 3 năm 1925

T&#n nh&#m: (không)

K&# nh&#m: (không)

Đ&#ng: B&#n m&#u:KMT (KMT)

Sinh: 12 tháng 11, 1866- Trung S&#n, Qu&#ng Đông, Trung Qu&#c

M&#t: 12 tháng 3 năm 1925 (58 tu&#i)- B&#c Kinh, Trung Qu&#c

Nhà cách mạng: Tôn Dật Tiên

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Bảy, 13 Tháng 3 Năm 2010 07:54

Học trường: Cao đẳng Đông y Học Kông dành cho người Trung Quốc

Nghề nghiệp: Thợ y thuốc, Nhà chính trị, Nhà cách mạng, Nhà văn

Tôn giáo: Kitô giáo

Phụ nữ: Lê Mị Trinh (1885-1915)
Trần Khánh Linh (1915-1925)

Tôn Dật Tiên (chữ Hán: 孫逸仙), còn gọi là Tôn Văn hay Tôn Trung Sơn (孫中山), (12 tháng 11 năm 1866 – 12 tháng 3 năm 1925) là nhà cách mạng dân chủ Trung Quốc, người lãnh đạo cuộc cách mạng Tân Hợi năm 1911 lật đổ triều đình Mãn Thanh và khai sinh nước Trung Hoa dân quốc. Ông được người Trung Hoa gọi yêu mến là "Quốc phò Trung Hoa".

Cuộc đời

Ông sinh ra ở tỉnh Quảng Đông trong một gia đình nông dân khá giả. Năm 13 tuổi, ông đến học ở Honolulu (Hawaii) vì có người anh buôn bán ở đây, ở đây ông học các trường tiểu học và trung học nên chịu ảnh hưởng rất lớn của phương Tây. Năm 1883, ông trở về nước, theo học trường Đại học Y khoa Hoàng gia và trở thành bác sĩ. Tuy nhiên sau đó thấy tình hình nước các đế quốc xâm lược, ông bắt đầu theo con đường chính trị.

Năm 1894, Tôn Trung Sơn sang Hawaii tiếp hợp Hoa kiều cùng chí hướng thành lập Học Trung hội với tôn chỉ đánh đổ phong kiến Mãn Thanh, khôi phục Trung Hoa. Ông bắt đầu anh em ở Trung Quốc vì sợ ông theo Công giáo nhưng ông đã trốn ở Hawaii ít nhất hai lần vào 1900 và 1901.[1] Năm 1905, Tôn Trung Sơn hợp nhất Học Trung hội với một số tổ chức trong nước lập thành Trung Quốc Đồng minh hội do ông làm Tổng lý. Trên tờ Dân báo, chủ quan ngôn luận của hội, ông đã công bố khẩu nghĩa Tam dân: "Dân tộc độc lập, dân quyền tự do, dân sinh hạnh phúc". Từ 1905 đến năm 1911 Trung Quốc Đồng minh hội tổ chức nhiều cuộc binh biến ở các tỉnh miền Nam nhưng không thành công. Ngày 10 tháng 10 năm 1911, Đồng minh hội và quân đội được binh sĩ Vũ Xương (Hồng Bào) nổi dậy khởi nghĩa và giành được thắng lợi mở đường cho Cách mạng Tân Hợi. Phong trào này nhanh chóng bùng nổ ở nhiều tỉnh khác. Ngày 24 tháng

Nhà cách mạng: Tôn Đức Tiên

Tác Giả: Saigon Echo säu täm
Thứ Bảy, 13 Tháng 3 Năm 2010 07:54

12 năm 1911, Tôn Trung sän vä näc, đäc đäi häi đäi biäu các tänh häp ä Nam Kinh đäc ä làm täng thäng lâm thäi.

Tôn Văn (ngäi bên phäi) gäp các viên

ở chäc Pháp täi Hà Näi, 1902

ở ä

Ngày 1 tháng 1 năm 1912, ông tuyên thä nhäm chäc Täng thäng lâm thäi Trung Hoa Dân Quäc täi Nam Kinh. Nhäng mät tháng sau, ông nhäng chäc này cho Viên Thä Khäi väi đäi u kiän Viên Thä Khäi bät vua nhà Thanh thoái vä đä thành läp chä đäc äng hòa nhäng Viên Thä Khäi đã phän bäi, đàn áp läc läng cách mäng.

Ông là mät nhà triät häc, ông läy triät häc đä chä đäo cách mäng. Sau khi tä chäc ông nghiên cäu triät häc và có sáng tác tác phäm Häc thuyät Tôn Văn väi träng tâm là "biät thì khó, làm thì đä". Vä thä hai cäa ông là Täng Khánh Linh, sau này cũng làm Chä täch danh đä näc Cäng hòa Nhân dân Trung Hoa. Con trai ông (väi ngäi vä đäu Lô Mä Trinh hay Lä Mä Trinh (ở ä)) là Tôn Khoa (ở ä; Bính âm: Sūn Kē) sau này làm Thä täng Trung Hoa Dân Quäc. Ngoài hai vä trên, theo Trung Quäc sä thoäi, ông còn quan hä gän bó väi "bà Nam Đäng" Trän Túy Phän, sau đäi tên là Trän Tä. [2]
Ông đã nêu ra chä thuyät "Tam dân" (dân täc đäc läp, dân quyän tä do, dân sinh hänh phúc). Ông đäc dân chúng Trung Quäc gäi là "Quäc phä" (ngäi cha cäa đät näc). Ông đäc thä trong đäo Cao Đài ä Viät Nam.

Tên

- Khai sinh: Tôn Đäc Minh (ở ä)
- Thäi niên thiäu: Tôn Đä Täng (ở ä)
- Đi häc: Tôn Văn (ở ä)
- Läch sä: Tôn Đäi Chi (ở ä)
- Hiäu: Nhät Tân (ở ä); Đät Tiên (ở ä)

Nhà cách mạng: Tôn Dật Tiên

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m

Thứ Bảy, 13 Tháng 3 Năm 2010 07:54

- Bí danh: Trung Sĩ n ()
- Bí danh & Nh&# t B&# n: Nakayama Sho ()
- Danh x&# ng: Qu&# c ph&# ()